

REFERAT Klima & Miljøudvalget 2022-2025 d. 24-03-2023

Mødedato	Fredag d. 24. marts 2023 kl. 08:30
Mødested	Ribe Rådhus, mødelokale U1
Mødedeltagere	Jørgen Ahlquist, Alex Sørensen, Anders Rohr Jørgensen, Kurt Bjerrum, Dino Selimovic, Jørn Boesen Andersen, Karin Schwartz

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering ved Klimapartner Polytech.....	4
Klima & Miljøudvalget - Budgetdrøftelse 2 i forhold til budgetperioden 2024-27.....	5
Nationalt testcenter for havvindmøller på land.....	7
Indkøb af beholdere til affald.....	11
Lukket: Naturprojekt Kongeåen - støtte fra EU's LIFE Fond.....	15
Information, forespørgsler og orientering.....	16
Godkendelse af underskriftsblad.....	17

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Godkendt.

Punkt 2: Orientering ved Klimapartner Polytech

Resumé

Klimapartner Polytech kommer og fortæller om deres oplevelser og erfaringer med at være Klimapartner.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at sagen drøftes.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Drøftet.

Punkt 3: Klima & Miljøudvalget - Budgetdrøftelse 2 i forhold til budgetperioden 2024-27

22/31548

Resumé

I budgetstrategien for Budget 2024-27 anmoder Økonomiudvalget de enkelte fagudvalg om at drøfte budgettet for 2024-27 i perioden 1. og 2. kvartal.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget anmoder i budgetstrategien for Budget 2024-27 de enkelte fagudvalg om at drøfte budgettet på udvalgs møder i perioden 1. og 2. kvartal.

Der foreligger endnu ikke et endeligt godkendt budgetcirkulære for budget 2024-27.

For Klima & Miljøudvalget er der lagt op til 3 budgetdrøftelser i perioden.

Der ønskes en drøftelse af budgetprocessen samt eventuelt overordnede politiske synspunkter vedrørende:

- Nødvendige og uafviselige forslag
- Sparekatalog
- Omprioriteringer inden for eget politikområde (Forslag under 500.000 kr.) og om det vil påvirke serviceniveauet.
- Materiale til aflevering

Der er planlagt følgende mødeforløb i Klima & Miljøudvalget:

Mødedato	Indhold
10. februar 2023	Budgetdrøftelse 1
24. marts 2023	Budgetdrøftelse 2
12. maj 2023	Budgetdrøftelse 3
31. maj 2023	Materialet til 1. behandling af budgettet gennemgås

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima & Miljøudvalget drøfter Budget 2024-27.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Drøftet.

Punkt 4: Nationalt testcenter for havvindmøller på land

23/6550

Resumé

Et bredt flertal i folketinget har besluttet, at der skal oprettes et tredje nationalt testcenter for havvindmøller op til 450 meter. Staten screener for arealer til dette, og har fundet i alt seks arealer, som nu indgår i en målrettet screening. To af arealerne berører Esbjerg Kommune. Formålet med sagen er at afklare Byrådets holdning til etableringen af et 3. nationalt testcenter i Esbjerg Kommune.

Sagsfremstilling

Et bredt flertal i folketinget indgik i december 2021 en aftale, der skal sikre bedre forhold for vindbranchen i Danmark. Aftalen indebærer blandt andet, at der skal etableres et tredje nationalt testcenter for havvindmøller på land.

Det tidligere Bolig- og planstyrelsen har i samarbejde med DTU og vindbranchen screenet landet for mulige arealer. De primære kriterier i screeningen var vindforhold og afstand til boliger.

Det resulterede i fem mulige områder, hvor af to efterfølgende blev sorteret fra på grund af Forsvarets interesser.

Folketinget godkendte i juni 2022, at der kunne arbejdes videre med de tre mulige områder. Efterfølgende blev der tilføjet tre mindre områder, som nu også indgår i den målrettede screening.

Af de seks områder, der indgår i den målrettede screening, berører to af områderne Esbjerg Kommune.

I august 2022 blev der afholdt et møde mellem daværende minister Christian Raabjerg Madsen og borgmestrene i de berørte kommuner. Esbjerg Kommune sender i september 2022 to tekniske høringssvar, et til hvert af områderne, der kraftigt problematiserer etableringen af et testcenter i marsken.

Ribe Stift og Nationalpark Vadehavet har bidraget til kommunens høringssvar.

Vindbranchen ønsker, at testcenteret skal rumme plads til i alt otte møller med en totalhøjde på op til 450 meter. Møllerne skal placeres, hvor vindforholdene er gode, og på en nord/sydgående linje. Det er forventningen, at møllerne skal opstille med en indbyrdes afstand på cirka 850 meter. Det giver en samlet afstand fra nordligste til sydligste testplads på seks kilometer.

Testcenteret skal ejes og drives af Danmarks Tekniske Universitet (DTU), der så lejer de enkelte testpladser ud til virksomheder, der udvikler vindmøller.

Forvaltningen vurderer, at der er følgende problemer ved at etablere et 3. nationalt testcenter i marsken:

Verdensarven

- Vadehavet er udpeget som UNESCO verdensarv. Vadehavet er således klassificeret som uerstattelig for klodens befolkning. Placeringen truer områdets fremtidige udpegning som verdensarv.

Nationalparken

- Placeringen vil have en ødelæggende indflydelse på nationalparkens mulighed for at opfylde nationalparkloven og nationalparkens formål.

Det trilaterale vadehavssamarbejde

- Etablering af et nationalt testcenter vurderes at være i strid med de aftaler, der er indgået mellem Holland, Tyskland og Danmark. I alle tre lande er det forbudt at opstille vindmøller i selve Vadehavet. I samarbejdsområdet uden for beskyttelsesområdet er det kun tilladt at opføre vindmøller, når det ikke har en negativ påvirkning på vigtige økologiske og landskabsmæssige værdier.

Naturen

- Etablering af et nationalt testcenter inden for Natura 2000-området vil kunne have væsentlige negative konsekvenser for bevaringsmålsætningerne for en lang række fuglearter og ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.
- Etableringen af et nationalt testcenter er på adskillige punkter i strid med bekendtgørelse om fredning og vildtreservat i Vadehavets formål. Testcenteret vurderes ligeledes at være i direkte strid med fredningsbestemmelserne for Ribe Holme.
- Der er alvorlig konflikt mellem de igangværende naturgenopretningsprojekter på henholdsvis Mandø og ved Kongeåen, og etablering af et 3. nationalt testcenter i Marsken.

Turisme

- Turismen i Vadehavsområdet og de mange bæredygtige udviklingsprojekter, som skal beskytte og benytte naturen i et område, hvoraf store dele både er nationalpark og UNESCO verdensarv, er aldeles uforenelig med oprettelsen af

testcenter for havvindmøller.

Ovenstående punkter er problematiske i forhold til både område A og B. For område B gælder det, at der er en række særlige værdier knyttet til kulturmiljøet og landskabet omkring Ribe og Ribe Domkirke:

- Landskabet omkring Ribe er særdeles unikt, men også sårbart. Marsklandskabet har altid været friholdt for bebyggelse og tekniske anlæg på grund af risikoen for oversvømmelse. Landskabet defineres i høj grad af kontrasten mellem den bevoksningsløse og ubebyggede marsk og den bebyggede geestrand. Vadehavet, den ubebyggede marsk og Ribes placering på en forhøjning omgivet af det flade, våde landskab fortæller en meget tydelig historie om områdets udvikling. En historie, hvor der er et tæt samspil mellem områdets naturgeografi og kulturhistorie. Et testcenter i Ribemarsken vil permanent ødelægge denne fortælling.
- Ribe Domkirkes unikke placering på en lille forhøjning i det flade, våde landskab betyder, at Domkirken er et pejlemærke på tværs af store dele af marskfladen. I klart vejr markerer domkirken sig tydeligt over marskfladen fra eksempelvis kysten med Måde. Borgertårnet ved domkirken er 52 meter højt. Placeringen af et nationalt testcenter for 450 meter høje møller i marsken vil reducere domkirkens betydning som pejlemærke i landskabet og udviske den fortælling, der er omkring byen Ribe, dens historie og dens unikke placering i landskabet.

Der er lavet et høringssvar for hvert af de to områder. Høringssvarene er stort set enslydende, men i vurderingen af område B er der lagt mere vægt på påvirkningen af Ribe og de særlige kulturværdier, der er knyttet til byen, kirken og landskabet her.

Esbjerg Kommune og tidligere Ribe Kommune og Ribe Amt har i årtier værnet om marsken, Vadehavet og Ribe. Det gælder i alt; fra den helt overordnede planlægning, over landzonesager og husdyrgodkendelser, til godkendelser af skilte og vinduestyper i Ribe by. Derfor fremstår området i dag som helt unikt og med en tydelig fortælling om, hvordan nordens ældste by opstod. Opførelsen af et nationalt testcenter i området med alt hvad det medfører af infrastrukturelle anlæg, kraner, lysmaster og 450 meter høje forsøgsmøller, vil sætte den fremtidige forvaltning af området i perspektiv. Etableres der et nationalt testcenter i marsken er det svært at forestille sig, at Esbjerg Kommune efterfølgende kan sige nej til en uheldigt placeret gyllebeholder midt på marskfalden, til en husstandsvindmølle placeret i en af sigtelinjerne ind til domkirken eller en renovering af en bevaringsværdig marskgård, der bryder markant med områdets byggetraditioner.

På baggrund af ovenstående vurderer forvaltningen, at opførelsen af et nationalt testcenter i Ribemarsken er helt uforeneligt med de naturmæssige, kulturhistoriske og landskabelige værdier, der findes i området. Værdier, der er værnet om i årtier, og som blandt andet har ført til udpegningen som UNESCO Verdensarv.

Et nationalt testcenter er desuden helt uforeneligt med satsningen på bæredygtig turisme i Vadehavsregionen og de konkrete afledte projekter, der er beskrevet i dette notat. Det er uforeneligt, fordi turismen netop baseres på de værdier, som testcenteret vil forringe.

Lovgrundlag, planer mv.

Planloven.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget > Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Planmæssige konsekvenser

Vedtages det at etablere et nationalt testcenter for vindmøller i Esbjerg Kommune eller andet sted vil det ske som statslig planlægning i form af et landsplandirektiv eller en anlægslov.

Konsekvenser for andre udvalg

Sagen behandles i både Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget, før den behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Høring

Det tidligere Bolig- og planstyrelsen, nu Plan- og landdistriktsstyrelsen, sendte sagen i teknisk høring i august/september 2022. Esbjerg Kommune indgav på det tidspunkt et teknisk høringssvar.

Ministeren har efterfølgende udtalt i Pressen, at kommunerne vil blive hørt igen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at Esbjerg Kommunes officielle holdning til etableringen af et 3. nationalt testcenter i Esbjerg er, at:

1. Esbjerg Kommune anerkender behovet for fortsat at kunne udvikle og teste vindmøller på dansk grund for at kunne fastholde en førerposition inden for den grønne omstilling.
2. Ved placering af et testcenter skal der være balance mellem industriens ønsker, hensynet til lokalsamfundene og beskyttelsen af natur, miljø og landskab.
3. For så vidt angår en placering i marsken ved Ribe mener Esbjerg Kommune, at et testcenter vil ødelægge fortællingen om nordens ældste by, og dens unikke samspil med den omgivende natur og landskabet. Det vil ødelægge naturen, kulturmiljøet og landskabet, og dermed også grundlaget for turismen i området. Ultimativt forventes det at påvirke områdets status som verdensarv.

Beslutning Plan & Byudviklingsudvalget den 23-03-2023

Godkendt, idet det af indstillingens pkt. 3 præciseres, at en placering af testcenter i vadehavsområdet generelt findes problematisk, og i særdeleshed i område B i marsken ved Ribe.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Godkendt, idet det af indstillingens pkt. 3 præciseres at en placering af testcenter i vadehavsområdet generelt findes problematisk, og i særdeleshed i område B i marsken ved Ribe.

Bilag

Høringssvar område A

Høringssvar område B

Punkt 5: Indkøb af beholdere til affald

23/5709

Resumé

Esbjerg Kommune indfører ny affaldsordning januar 2025 med indsamling af de 10 fraktioner. Det betyder, at nuværende beholdere til affald ved husstandene skal skiftes til nye beholdere.

Sagsfremstilling

På baggrund af den nationale plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2032 samt den nye affaldsbekendtgørelse, er det et krav, at alle kommuner indsamler i alt 10 affaldstyper husstandsnaert.

Der stilles også krav til, at de 10 fraktioner ikke må indsamles i mere end maksimalt 4 beholdere. Farligt affald må dog gerne indsamles i en mindre kasse, som det er tilfældet med Esbjerg Kommunes røde miljøkasse.

Klima & Miljøudvalget godkendte på mødet den 19. august 2022 principper for, hvordan en ny affaldsordning for husholdninger skal tilrettelægges. Disse principper har efterfølgende været en del af høringsperioden for Affaldsplan 2023-2028, og der er ikke modtaget høringssvar.

Affaldsordning fra januar 2025 for parcelhuse:

- Restaffald-madaffald tømmes hver 2. uge i ny 2-delt 240 liters beholder.
- Papir/pap/tekstilaflald tømmes hver 3. uge i ny 240 liters beholder.
- Metal/glas-plast/kartoner tømmes hver 3. uge i ny 2-delt 240 liters beholder.

Det betyder, at der skal skiftes til nye affaldsbeholdere, så alt materiel er nyt. Det vil give en spand mindre end den eksisterende løsning hos parcelhusene. Der skal hjemtages ca. 115.000 beholdere, som ikke kan genbruges i Esbjerg Kommunes affaldssystem men vil blive granuleret og vil indgå i nye plastik produkter.

Indkøbet af disse beholdere foregår gennem et EU-udbud. Det er udgiften til den samlede opgave, der afgør, om opgaven skal udbydes som et EU-udbud. Tærskelværdier for et udbud er det, der afgør om en opgave skal i EU-udbud eller ej.

Tærskelværdien fastsættes af EU-Kommissionen hvert andet år og er for indkøb af affaldsbeholdere pt. 1.601.944 kr., hvilket svarer til køb af ca. 5.000 beholdere.

Når en opgave sendes i udbud, er det ordregiverens hovedopgave at finde det såkaldt ”økonomisk mest fordelagtige tilbud”. Det mest fordelagtige tilbud findes ud fra et af de tre tildelingskriterier, som udbudsloven opstiller.

De tre tildelingskriterier er:

- 1) Laveste pris
- 2) Omkostninger
- 3) Bedste forhold mellem pris og kvalitet

Ved dette udbud vælges ” Bedste forhold mellem pris og kvalitet”, da Esbjerg Kommune derved kan evaluere tilbuddene efter, hvilket tilbud der rummer det bedste forhold mellem leverandørens pris og den kvalitet, som leverandøren tilbyder.

Tilbuddene vil blive evalueret efter tildelingskriteriet "Bedste forhold mellem kvalitet og pris" med følgende underkriterier og vægtning:

Tildelingskriterium	Underkriterium	
Økonomisk mest fordelagtige tilbud	Pris	25 %
	Brugsegenskaber	50 %
	Æstetik	25 %

Ved ”pris” vil der blive bedømt på grundlag af de anførte priser i tilbuddet.

Ved ”brugsegenskaber” vil der blive lagt vægt på beholdernes funktionalitet herunder for eksempel lågets udformning og brugernes håndtering heraf, montering af skillevæg/låg, låg i forhold til vand, stabilitet/håndtering af beholderne ved drift/vedligehold, transport og tømning, herunder støj.

Ved ”æstetik” vil der blive lagt vægt på opsamlingsmateriellets udseende blandt andet håndtag, låg, finish, æstetisk udtryk og lignende.

Udover dette vil der i udbuddet blive stillet mindstekrav til beholderne, blandt andet i forhold til andelen af genanvendt plast i beholderne og afsætning af de gamle beholdere, der hjemtages.

Ved sidste udbud af indkøb af beholdere til madaffald i 2019 vægtede prisen 50 %, hvilket betød, at prisen var den helt afgørende faktor, da underkriterierne brugsegenskaber og æstetik var uden betydning uanset pointgivningen.

Det vurderes, at de eksisterende bydere på markedet er konkurrencedygtige på prisen, hvilket betyder, at dette udbud vil forløbe på samme måde som i 2019 ved samme vægtning, hvis der ikke bliver ændret på fordelingen af procenten.

Tidsplan for udbud af affaldsbeholdere til ny ordning pr. januar 2025:

Foreløbig tidsplan

Januar 2023	Markedsdialog med 4 forskellige firmaer
Februar 2023 - april 2023	Kravsifikation og tildelingskriterier udarbejdes.
April 2023 - juni 2023	Udbuddet offentliggøres og tilbud modtages
August 2023 - september 2023	Kontrakt indgås

Der har i januar 2023 været afholdt forudgående markedsdialog med 4 forskellige firmaer for at eventuelt finde ud af, hvad der teknisk set kan lade sig gøre, og hvad der allerede findes på markedet, inden kvalitetskravene i et udbud opstilles.

Rest- og madaffald i landområderne

I forbindelse med ny affaldsordning pr. 1. januar 2025 ønskes nuværende ordning med 2 separate beholdere til rest- og madaffald i landområderne fastholdt. Under 30 % af de nuværende husstande i landområderne passer ind i den kommende standardløsning for en husstand (enfamilieboliger). I landområder er der cirka 3.800 husstande.

Løsningen for landområderne vil fra den 1. januar 2025 være som beskrevet herunder:

- Restaffald tømmes hver 2. uge i eksisterende 140/240/360 liters beholder.
- Madaffald tømmes hver 2. uge i eksisterende 140 liters beholder.
- Papir/pap/tekstilaffald tømmes hver 3. uge i ny 240 liters beholder.
- Metal/glas-plast/kartoner tømmes hver 3. uge i ny 2-delt 240 liters beholder.

Vision 2025

Esbjerg Kommune er en foregangskommune med fokus på klima og bæredygtighed, hvor der søges at finde løsninger, hvor klima, service og økonomi er afbalanceret.

Lovgrundlag, planer mv.

Kravet om indsamling af 10 affaldsfraktioner fremgår af Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 2512 af 10/12/2021 om affald (affaldsbekendtgørelsen).

Bekendtgørelse nr. 1536 af 16. december 2022 - Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.

Økonomi

Renovationstaksterne skal følge hvile-i-sig-selv principperne, det betyder, at renovationstaksterne fastlægges, så indsamlingsordningernes udgifter og indtægter over en årrække balancerer.

Kompetencer

Klima & Miljøudvalget

Vurdering herunder alternativer

Der kan vælges, at tilbuddene fra EU-udbuddet vil blive evalueret efter tildelingskriteriet laveste pris. Når dette tildelingskriterie er valgt, bliver tilbuddene alene evalueret på baggrund af den pris, som byderne har budt ind med.

Der evalueres således ikke selvstændigt på kvalitet, men ordregiveren vil typisk have indsat et eller flere mindstekrav i udbuddet, der skal sikre det ønskede kvalitetsniveau.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

1. At der vælges tildelingskriteriet ”Bedste forhold mellem pris og kvalitet” med nævnte fordeling.
2. At nuværende ordning med 2 beholdere til rest- og madaffald i landområderne fastholdes med mulighed for at vælge en 2-delt beholder.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

1. Godkendt.
2. Klima- & Miljøudvalget beslutter at alle kommunens borgere skal have samme ordning, men at borgere i landområderne kan aktivt vælge at beholde deres nuværende ordning af spande for rest- og madaffald, mod betaling af meromkostningen herved.

Punkt 6: Lukket: Naturprojekt Kongeåen - støtte fra EU's LIFE Fond

23/8104

Punkt 7: Information, forespørgsler og orientering

22/30124

Information/forepørgsler

- Orientering om konference vedr. Ribe Skibbro
- Orientering om invitation fra Ribe Biogas
- Orientering om Marbæk
- Orientering om mulighed for VE-anlæg ved motorvejen
- Orientering om hovedengen, Ribe
- Orientering om Ribe Genbrugsplads

Generel orientering

Konference om udviklingsplan for Skibbroen og det maritime Ribe

Konferencen omhandler forudsætningerne for at kunne udarbejde en udviklingsplan for Skibbroen og det maritime Ribe.

En udviklingsplan for området i Ribe er flersidigt, da der er mange forskellige interesser, som har betydning for udarbejdelsen af planen.

Det drejer sig eksempelvis om kultursvampen, fredninger, klimaforhold, nationalparken, landbrugsinteresser, bevaring af flora og fauna og infrastruktur.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Klima & Miljøudvalget orienteres.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Orientering givet.

Punkt 8: Godkendelse af underskriftsblad